

Szerkesztőségi iroda:
Rimaszombat, Rimasor 25. sz.
a. — Ide intézendő a lap szel-
lemi részét érdeklő minden köz-
lemény és levelezés.

Bérmertetlen levelek nem fo-
gadtnak el.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:
R.-szombat, Losonezi-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadó-hivatalt illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyiltér- és
felszólamlások.

Hirdetési díj:
Egy négy hasábos petítor tér-
fogata . . . . . 5 kr.
Bélyegdíj: minden beiktatás
után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:
Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont“ kiadó-hivatala Rimaszombat Losonezi-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. — Az előfizetéseket legzélszerűbben posta utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** esupán a kiadó-hivatal vesz fel.

A gömörmezei iparvasut-hálózat.

Általános baja az minden országnak, hogy ha szabadságát visszanyeri, rendszeren nem találja bele magát az új helyzetbe s gyakran tulságokba esap át; újit folyton, hogy egy részről eltörülje azt, mi a kényuralomra emlékezteti, más részről hasson, alkosson törvényeket, vasutakat; szervezzen új hadsereget, s társadalmi és politikailag mielőbb át-ajakuljon.

Azonban azon tévedések között, melyek hason alkalmakkor rendszeren ismétlődnek, egynek sincs maradandóbb s károsabb hatása, mint a vasutak czélszerűtlen s nem a közérdeknek megfelelő építésének, mert míg a törvényt, ha annak hatása czélszerűnek nem mutatkozott, könnyű szerrel hatalyon kívül helyezhetjük, míg a hadsereg felszerelési eszközeit, — habár nagy anyagi áldozattal, az újabbkori hadviselési mód kívánalmi szerint át-alakíthatjuk, törvénykezési s közigazgatási eljárásunkat helyesebb irányban módosíthatjuk; — addig egy czélszerűtlenül elhelyezett vasutonalat, — a mennyiben ennek megváltoztatása sok idővesztegetéssel és roppant anyagi áldozatokkal jár, helyéből elmozdítani, vagy más irányban vezetni bizony bizony nem kis feladat, mert a kisajátítási s kiépítési költségeket eldobni, e mellett még magunkat neveltségessé tenni egyikünk sem akarja.

Magyarország alkotmányossága visszanyerése alkalmával talán egy téren sem mutatta magát tapasztalatlanabbnak, mint épen a vasut-hálózatok kiépítésénél. Mert általán véve legtöbb helyen háttérbe van szorítva a magánérdek mellett az országnak, — hogy mást ne említsünk, — hadászati érdeke, de háttérbe van szorítva egyes vidékek érdeke is. Ezek folytán, hogy a felmerült hiányokon annyira-mennyire segítve legyen, napjainkban egymásután építik az u. n. szárnyvasutakat, melyek

kizárólagosan helyi érdekük lévén, csak félig fel-
lelnek meg a czélnak s legtöbbnyire toldozás-
foltozás lévén, csak egy oldalról nyitják meg a
közlekedést, minthogy kivétel nélkül „zsák utcába“
vezetnek.

Elég legyen erre nézve felhozni megyénket,
melynek vasutja elég van ugyan, de egyrésztől
Tiszolczon, másrésztől Dobsinán teljesen vége
szakad.

Ezen abnormitást érezte megyénk közönsége,
de biztatta a remény, hogy idővel a Feled-tiszolczi
vonalszám részint a vashegy, részint a Zólyom-
besztercei vasutvonallalhoz kiépítetvén, a Bánréve-
dobsinai pedig a Kassa-Oderbergihez csatoltatván,
megyénk előtt észak is meg fog nyilni, sőt a vi-
szonyok jobbra fordultával a megye belsejében
különösen az érzhegység termékeinek gyors el-
szállítására új összekötő vonalak is fognak épülni.
Azonban a kormány az 1872. X-ik törvényezikket,
mely a gömöri iparvasutak hálózatának kiépítésé-
ről intézkedik, hatalyon kívül helyezvén: e remé-
nyünket is megsemmisítette s mintegy kimondta
azt, hogy megyénk segítsen magán, ha tud.

Ez indította Jolsva és Nagyrőcze városokat,
nemkülönben ezek vidékeit, mint a városokat a
fenti intézkedés leginkább sújtott arra, hogy egy
Pelsücz-Murány vagy esetleg Murány és Gömör-
Panyit közt kiépítendő helyi érdekű vasutra az elő-
munkálati engedélyt megszerezzék. Az engedélyt e
vidék bizalmi férfiai Mihalik Dezső és Hámos László
meg is nyerték, s ha a kormány az erre fordít-
tandó tetemes költségtől vissza nem riad, lehet,
hogy ki is épülend, szaporítván a vasut végeket
megyénk területén, melyen a vasuthálózat lerakásánál
csak az állam és a közönség érdeke nem vétetett fi-
gyelembé, hanem azért mi az új vállalatot szívó-
büdözöljük, mert ez által a közönség és állam ér-
deke egyaránt nyerni fog s meg fogja könnyíteni

ennek kiépítése azt, hogy Tiszolcz és Murány kö-
zött egy összekötő vasutvonal jöjjön létre; s ha
megyénkből a vasuti közlekedés észak felé be leend
is zárva, de ennek beljében élénkebb leend a for-
galom, melyet kiaknázhatlan érzhegyeink termékei,
a tágas völgyekben elhelyezett vas-, papir-, üveg-
gyárak és fűrészmalmok a kellő mennyiségű te-
herrel mindenkor elláthatnak.

A megyegyűlés.

A mult hó 27-ikén Pelsüczön tartott megyebizottsági
közgyűlés lefolyásáról a lapunk mult számában közölték
pótlására közöljük a következőket:

Szontagh Bertalan alispán hivatalos jelentése olvastatott
fel a gyűlés megnyitása után. Minthogy e jelentésnek teljes
közlését lapunk szük kerete akadályozza, kiemeljük abból a
következőket: A lefolyt időszak alatt a törvényhatósági köz-
igazgatásnak rendes és szabályos folyamát mi akadály sem
gátolta, s hogy a rendszeresített 3-ik jegyzői állomás az
ügyek gyors menetére jötekonny hatást gyakorol s így annak
felállítását teljesen indokolva van, annyival is inkább, mert
a beérkezett ügydarabok tekintélyes számban szaporodnak.
A tisztikarban az elhunyt Libay Lajos nagyrőczei járás orvos
helyére ideiglenesen dr. Tavassy Lajos alkalmaztatott, fe-
gyelmügyi egy körjegyző ellen lett folyamathba véve, ki
állásától e miatt felfüggesztetett. A gazdaközönség reményét
ez évi termés kielégítette. Az adókból augusztus 31-én,
hozza véve a mult évi 184390 frt hátralékot, felmaradt
383044 frt. A földmiv. ipar és kereskedelmi miniszterium
közgazdasági szakeladól a gömörmezei gazdasági egylet
buzgó elnökét Farkas Abrahámot nevezte ki. — A szem-
ély- és vagyonbiztonság sehol meg nem zavartatott, bár
egy-egy bűnügyek több helyt fordultak elő. Járványos beteg-
ség nem uralkodott. — A megyei közkórház már tető alatt
áll s Beliczay László megyei főmérnök szakszerű veze-
tése alatt, az előirányzott költségből lényegesen megtakarítá-
sok várhatók. — A közmunkaváltásdíjából hátralékban van
a rozsnói járás 1786 frt 12 krral, a tornallai 1949 frral.
A rimaszombati 1629 frt 25 krral, a rimaszécsi 3660 frral.
E hátralékok beajátására a szolgabírák felhivattak. — A
megyei gyógy- és katonaszállásolási pótadóra vonatkozólag
felemlíti a jelentés, hogy a gyógyalap javára kivetett

TÁRCSA.

Ereszkedik már a felhő.

„Ereszkedik már a felhő,
Őszi köd ül a határra;
Hidegebb lesz a napsugár,
Nagyobb lesz a fénynek árnya.

Hervad a táj, hervad, pusztul;
Pusztá berken hallgat a dal,
Mintha maga a remény is
Földre hullna a harasztal.

Sárga lombon, sárga hanton
Mintha minden veszne lenne,
Mintha az az őszi szellő
Temetőből sírna, kelne.

Átrepülve völgyet, béreztet,
Át a néma pusztaságot,
Porba döntve ami élő:
Eltemetné a világot.

Eltemetné, elsiratná,
Elbueszúsnék fája tőle,
Mintha örök, örök álmom
Borulna e temetőre.

Nem virulna soha többé
Az a virág. — Száraz ágán
Nem fakadna rügy a fának,
Ugy maradna búsan, árván.

Örök lenne az az álmom,
A virágok, lombok álma,
Az enyészet, a borulat,
Fény derűre sohse válna.

Nem nem, a fény nem veszett el,
Szerelemnek napja fénye
Óleli át a világot,
A sírnak is van reménye.

Szerelem az Isten lelke,
Ott lebeg az, ott van, ott van,
Fenn virraszt a halott mellett,
Nem hal az meg, halhatatlan.

Borsody Béla.

Őszi estén.

(Vege.)

Iszonyu seb tátongett mellén, eltörött jobb karja lo-
vának hullája alatt feküdt, a vér pataként folyt testéből,
lassudó lélekvétele bizonyította erőinek hanyatlását. Tört
németiséggel szolt hozzám, kérve, hogy kössem be sebeit.
Megtettem, s a szerenésitlen melegen szorította meg ép
baljával kezemet. Majd köpenyét kérve közelebb, egy szép
pipát keresett elő zsebéből. Felém nyújtotta s alig hallható
susugással beszélt:

— Tiszteljen meg kedves bajtárs és fogadja el tőlem
emlékü e csekélységet. Én becsülni tanultam harezaink
alatt az ön nemzetét, s végtelenül fájlalom, hogy mint ellen-
ség állottam szemben e derék néppel. Engedje meg, hogy
önben öleljem szivemre testvéreit is; kifolyó vérem mossa
le sulyos hibámat. Eljen a magyar!

Reszkette vont keblére erőtelen karjával: szivére pi-
rosra festette dolmányomat. Könnyes szemekkel s azon el-
határozással távoztam a haldokló mellől, hogy a legköze-
lebbi faluból segítséget hozok számára. Hátha szerető hit-
ves, ártatlan gyermekek remegnek életeért! Eszembe jutott
az én árva feleségem is, s a gondolat, hogy ő is hasonló
sorsra maradhat, nyilként járta át keblemet.

A kis Pistike mamája egy forró esőket lehelt férje
homlokára s a pajkos gyermek is szelideden czirógotta az
apus kezét. A pipa régen kialudt már az oszlop tövében,
hová gazdája helyezte, a bádagesövű fegyver a lépcsőn pi-
hente a nap fáradaimait. A két szerelmes önfelédten csüg-
gött az elbeszélőn. Bérczy Eduárd tovább folytatta a történetet:

„Az ágyuk még egyre bömböltek, s alig voltam ne-
hány ölnyre a sáncztól, — a métert meg nem szokhatta
az öreg ur, — midőn egy, a falunak szánt bomba hullott
éles sivitással mélyébe. Szörnyű dörrenéssel repültek szét
gyilkos forgácsai, s egyik darabja engem is érintett.“

„Ott is van a helye a bal válladon — mondta re-
megve hű neje — az isten különös kegyelme, hogy meg
nem ölt.“

„Igazad van Irmám — szolt tovább a térj s jámbor
lelkének egy hálasohaját küldte fel a csillagos ég hatal-
mas urához.“

„Midőn a szakadék fölé hajoltam — vevé fel ismét a
vitéz katoná a beszéd folyamát — az ezredesnek már csak
roncsolt tetemét láthatam. Megkönyörült rajta a halál an-
gyala. Arczáról eltűnt a kin, a béke érzete nyugodott voná-
sain. Balkeze egy fényes tárgyat szorított keblére; megnéz-

tem, medaillon volt, nevének arczképevel. Kardommal ástam
sirt a megboldogultnak, s miért tagadnám? zokogva rebeg-
tem el a halotti imát, a hantokra borulva hamvai fölött.
Azóta mint ereklyét őrzöm ez ajándokul adott pipát, s bi-
zony sokszor gondolok volt birtokosára.“

Az öreg ur visszaült karos székébe. Leánya elérzé-
kenyülve borult keblére.

„Édes apuskám milyen jó vagy te.“

„Kötelességet teljesítettem kicsikém,“ felelt a nemes
szívű agg, s végig simogatta két kezével a szép gyermek
rózsás arczát. „De te remegsz leányom, talán megfáztál?
Lásd, lásd, mért nem ültetek közelebb egymáshoz Ernő
öcsém? nézd ez a gyermek egészen áthűlt.“

— Rám se nézett az egész estén Edus bácsi, — pa-
naszkodott a boldog jegyes.

— Nem igaz — vágott közbe gyorsan a leányka —
azaz hogy . . .

— Papám! — sietett segíteni Pistike néje zavarán —
hát én belőlem lesz e valamikor olyan katoná, mint te voltál?

— Ha a jó Isten megnövel, kedves fiacskám, hát igen.

— Én mindig imádkozom hozzá.

— Ugy is kell édes gyermekem — buzdította az anya
az okos kis fiut.

— Azután ugy fog-e haragudni Irma néni az én baju-
szomra is, mint az Ernő bácsiéra, mikor megcsókolja?

— Te semmirekellő! szókott fel a padról az elárult
nővér, s fülig pirulva rányomta kaesóit a csacska gyermek
szájára.

— Ej, ej, — szolt redőkebe vonva homlokát Bérczy, —
hát így is szoktunk?

Irma megsemmisülten, szótlanul állott atyja előtt. —
Ernő akarta menteni jegyesét, de az öreg ur megelőzte
szándékában. Magához vonta reszkető leányát s megcsókolta
a piros ajkakát, apai gyöngédséggel susogta:

— Kedves kis leányom. . . .

Azután visszaröpült gondolata a 40 év előtti időkre,
midőn az ő Irmája pirult így olykor az ellopkodott esők
miatt s egy hosszú, mélyről jövő sóhaj hagyta el kebelét.
Akkor ő is így volt. Elkönnyörgött a mosolyáért egész esté-
ken, ha egy szemernyi mézet szívhatott édes ajkairól, meg
nem cserélte volna boldogságát még a persa sah gyémántos
forgójáért sem. Nem is a földön járt, mint más közönséges
halandó, arany-felhőkön uszott, ha választottjához vágyott
dobogó szíve, tündéres képek foglalták le melázis szeméit.
Csak akkor ocsudott fel mámoros álmából, ha a szurtos
valóság ráföcsesent eszímájának ragyogó tükörére a felvég

9128 frt 73 krból jutalékát egészen befizette a rozsnyói, nagyrozei, rimaszombati és rimaszécsi járás, továbbá Dobsina és Nagyroze városai, míg a többi városok több-kevesebb összeggel hátralékban vannak. A katonai elszállásolási pótdátot a tornallyai járás kivételével, mely 59 frt 58 krral hátralékban van, a többi járás teljesen befizette. A városok közül Rozsnyó és Rimaszombat van némi hátralékban. — A megyei pénztárak több ízben megvizsgáltatták s úgy az ügyvitel mint a pénzkezelés kifogástalannak bizonyult. — Ezek után melegen emlékszik meg a jelentés a Rimaszomban legközelebb rendezett gömörmezei művészeti és régészeti kiállításról, mely után azon körülményre hívja fel a közgyűlés figyelmét, mely szerint az 1872-ik X-ik t. cikket, mely a gömörmezei iparvasutak hálózatának kiegészítéséről intézkedik, a mult ülésszak végén az országgyűlés hatályon kívülvete, minek következtében megyénk tekintélyes városai mint Jolsva és Nagy-Röcze, valamint az ezek vidékén levő gyártelepek tulajdonosai jogaik sérelmét látván, feljajdultak s fájdalommal küldöttség által adtak kifejezést a kormány előtt is. Azonban ez kívánt eredményre nem vezetvén, abban állapodtak meg, hogy Muránytól Gömör-Panyitig, vagy Pelsőzig egy helyi érdekű vasútra előmunkálattal engedélyt nyerjenek. Az engedély egy évi tartamra Mihalik Dezső és Hámos László uraknak meg is adatott, de a kiépítés csak a kormány nagymérvű anyagi támogatása mellett válhatik lehetővé.

A jelentés tudomásul vétele után Batta Samu szólt fel azon okból, mert a mult gyűlés elé terjesztett alispáni jelentésben fel volt említve, hogy ellene fegyelmi ügy van folyamatban, s most miután az ügy tárgyalanná vált, említés erről az alispáni jelentésben nincs. Mire felolvastattak az ügyre vonatkozó iratok, mely szerint Batta Sannuel szolgabíró az ellene emelt vád alól teljesen felmentetett.

Az 1883-iki költségirányzat letárgyalása után a nagyrozei járás orvosi állomás töltetett be s megválasztott dr. Tavassy Lajos, ki már ideiglenes minőségben működött kiváló lelkiismeretességgel és szakavatottsággal e kerületben. — Gáber Lajos kokovai lelkész a statisztikai bizottsági tagságról leköszönvén, helyére Czéner Pál a kishonti ág. ev. esperesség buzgó főesperese választott meg.

Tomory Géza rozsnyói és Bányay Ferenc rimaszécsi szolgabírói iratok tiszteltbeli szolgabírókévékké lettek kinevezve.

Id. Hegyessy Sándor, Fáy Barna és Czibur Kálmán a munkafelosztás elvételére indulva ki, a közigazgatási bizottsági tagságról, a mennyiben a hivatalos cyclus határideje a jövő jan. hó 1-jével letelik, lemondanak. Lemondásuk a fentemlített idő megtartásával elfogadtatik.

Mint hogy részint elhalálozás, részint lemondás folytán a közigazgatási bizottságban 8 hely jött üresedésbe, ezeket Mihalik Dezső, Hanvay Zoltán, dr. Szabó Samu, Hevessy Bertalan, Bornemisza István, Sárközy Gyula, Lörinczy Endre és Ragályi Gyula megválasztották, működésük a jövő 1883-ik év január 1-sőjén veendő kezdetüket.

A hangonyi választó-csoportban megejtett választást az igazolási bizottság nem hitelesíthetvén, az új választásra f. év okt. 30-ika tüzetett ki, s a választás vezetésével mint elnök Holló Pál bizatott meg.

Tornamegyéből 7 község Gömörhöz esatoltatván a választott megyei bizottsági tagok számára képest a virilisták száma is kiegészítendő lévén a központi bizottság ennek végrehajtására utasítottat.

Hogy az állandó választmány a teendőik halmazát lehetőleg elvégezhesse, indítványoztatott, hogy ez szakköztségre oszljék fel. Ez indítvány a gyűlés osztatlan tetszéssel találkozó határozattal emeltetett.

Ezek után a működő szakköztségek következőkkel egészítettek ki: a) A statisztikai bizottság tagjaivá lettek: Gömör Pál, Marton János, Kubinyi Géza és dr. Tavassy Lajos. b) A számvizsgáló bizottságba Török Bálint elnöklelte alatt: Pongrácz Pál, Szabó Mihály, Glanf Pál, a főjegyző,

sáros utcáján, s az egekől lerántott tekintete borzadva constatalta a visszatérés elkerülhetetlen szükségét. Milyen bohóságok! De mért is tűnik el oly gyorsan az az ifju kor?

Irma a tündöklő Vénuson nyugtatta szép fekete szemét. A felhőkbe rejtőzött hold elsötétült fényében még fokozottabb volt esillogása az épen bucsuzó bolygónak. — Igy tűnik le a gyökor a boldogság esillaga is a remények egéről? Megborzadt e gondolatra s Ernőre esett végtelenül kedves, aggódó tekintete. Talán még sem. Hiszen ő szereti, csak érte el és fog élni. Azután, hát mért tanították azt neki, hogy az a láthatatlan jóság, a ki ott lakik a felhők felett, tul a ragyogó esillagokon, mögötte a végtelen úr azurjának, ki előtt nem titok a szív legelrejtettebb dobbanása, az elme legparányibb gondolata sem, hogy az megmérhetetlen irgalmat hordoz kebelében? Ez a kimondhatatlan nagyság talán meghallgatja majd az ő kis szivecskéjének forró imáját is.

Hűvös szél futott keresztül a tornácra, a kis Pistikének a tetőhöz linczolt füles madara rémesen hubogott bele a sötét éjszakába. Pajkos gazdája édesen szendergett már a mama ölében, nyitott ajkain gyors futamokban járt ki s be az esti lég. gömbölyű karjai átföntak az édes anya örködő kezeit. A szobaleány tenyerének pottogása hallatszott a szobából, a mint duzzadóra veregette a pehelypárnákat; a hegyről a szüretelök danája csengett le a lobogó tüzek mellett. A papa nagyokat bölintott olykor székében, miguem a szájából kihulló pipa zördülése jelt adott az általános pihenőre.

Csendes lett a ház, csak a kuvaszok vakkanása visszhangzott olykor végig hosszú folyosóján.

Bérey Eduard elvirágozott ifjúságáról álmodik, a szép Irmaéka a jövő homályában tévelyeg lelki tekintetével. 40 év mulva is ilyen lesz az őszi est. Allni fog a ház körül folyt tornácával, ott lesz a hosszú pad és az ő kedves emlékei, ott a karos szék is fonott támlájával. A barna koczka a székely önkénytesek állomása mind megmaradnak; a szorgalmas hangyák turni fognak egy új „Sáros-halmot” is. Csúpan a személyek változnak meg. A fűrtös fejű gyermek fog ülni a pad szögletén, más öreg ur foglalja el a zsöllye kényelmes ölet, a szerelmes leánykának szól a pajkos Pistike, vagy Ernőcske „mama” kiáltása. Azt a fényes esillagot, örök tanuját, annyi szerelmi idyll boldog óráinak, talán ábrándos kék szemek fogják kisérni az el-elsurranó felhők mögé; a mosolygó hold azoknak örömkönyűiben fürdeti majd meg halvány sugarait.

Gyurkovich László.

tisztai ügyész és főszámvevő. e) Az árlejtési bizottság: elnök: az alispán, főpénztárnok, a számvevő és Bornemisza László tagokból alakult meg. d) A közmunka kiszolgáltatását felülvizsgáló bizottság tagjaivá lettek: a rozsnyói járásban: Mariássy Géza, a nagyrozeiben Mihalik Dezső, a rimaszombatiában Hámos Aladár, a rimaszécsiben Holló Pál, a tornallyaiban: Tornallyay Zoltán, kiknek elnöklelte alatt a m. kir. államépítészeti hivatal egy tagja s a járásbeli szolgabírák működendnek.

Ezeket kivül megválasztották a központi bizottságba: Gömör Pál; a szigorló bizottságba: Marton János; a vasúti szemléző bizottságba; Schenk Tamás; az állandó bizottságba: Gömör Pál; az egészségügyi bizottságba: Tavassy Lajos; az igazoló bizottság tagjai pedig közfelkiáltás utján egytől-egyig újra megválasztottak.

Végül a jegyzőkönyv hitelesítésére Szontagh Bertalan alispán elnöklelte alatt Török Bálint, Farkas Abraham, dr. Szabó Samu, Szabó György és Abonyi Pál tisztai-ügyész fölkértevén: a gyűlés mely a Rimaszomban tartott u. n. ősi közgyűlés óta egyike volt a legnépesebbeknek, berekesztetett.

Félévi jelentés.

VII. A posta és távirtda ügyek állásáról a kir. postafőnökök havi jelentései nyomán.

A posta és távirtda ügyek szakkörében a szolgálat ellátása és a szállítás akadálytalanul történt és egészben mindenütt kielégítő volt.

Személybeli változások alig történtek. Henczlova és Nagyhyulecz községek a betléri postahivatal kézbesítési köréből kikebleztettek. Henczlova a murányi, Nagyhyulecz az iglói postahivatal forgalmi kerületébe osztatott be. Klenócson végre új postahivatal állított fel.

A mult évi postaforgalomról szóló statisztikai kimutatás csak most készülvén el, — a jelölt idők forgalmi eredményei itt szomóltatnak el.

A saját területéről bérmentesített csomag értéknilyánitással továbbított 10622—610335 frt értékkel, 4526—15932 klgramm sullyal, 14089 levél 3.406946 frt értékkel. Nem bérmentesített csomag továbbított 22374—603509 frt értékkel, 5529—27484 klgramm sullyal, 6040 db pénzes levél 5.137704 frt értékkel.

Osztrák postaterületről érkezett kézbesítés végett — bérmentesített, értéknilyánitással 1405 csomag 25842 frt értékkel — 1149 csomag 4417 klgramm sullyal 128 db pénzes levél 37723 frt értékkel, — bérmentesített pedig értéknilyánitással 5165 csomag 163684 frt értékkel, 1588 csomag 6515 klgramm sullyal, 328 db pénzes levél 301417 frt értékkel.

Külföldről 146 csomag 2738 frt értékkel, 1022 csomag 4307 klgramm sullyal, 128 db pénzes levél 25185 forint értékkel.

Portómentes 967 csomag 257990 frt értékkel, 2938 csomag 9089 klgramm sullyal, 5822 db pénzes levél 994351 frt értékkel.

Összesen pedig 40779 csomag 1,664098 frt értékkel, 16752 csomag 67744 klgramm sullyal, 26536 levél 2223326 forinttal.

Meljből osztrák területre szóló értéknilyánitással nélkül 456 csomag 1533 klgramm sullyal nyilvánított értékkel 2154 csomag 81979 frt értékkel 2851 db pénzes levél 1203295 frttal.

Saját postaterületről kézbesítés végett beérkezett: bérmentes levél 382374 db, bérmentetlen 6315, — levelezési lap 1.222494, — keresztkötés és nyomtatvány 72489, — árumustra 8523, — portómentes levél 159359, — hírlap 377903 db.

Osztrák postaterületről bérmentesített levél 37595, — bérmentetlen 146, — levelezési lap 17429, — keresztkötés és nyomtatvány 5420, — árumustra 1478, — portómentes levél 73, — hírlap 3467 db.

A kézbesítés végett érkezett anyag összege 1252844 db fenti forgalomban feladatott osztrák területre szóló bérmentesített levél 36518, — bérmentetlen 201, — levelezési lap 16078, — keresztkötés és nyomtatvány 741, — árumustra 329, — portómentes levél 7481, — hírlap 310 db.

A megye egész területén működő postahivatalok száma jelenleg 36.

Ezek összesen, a posta kincstár részére adnak 26138 frt 88 kr. jövedelmet, okoznak ugyanazon kincstárnak 6275 frt 4 kr. veszteséget, szolgáltatnak tehát egészben véve 19863 frt 84 kr. tisztá jövedelmet.

Jövedelmezőség tekintetében első helyen állott a rozsnyói posta hivatal 6589 frt 40 krral, második helyen a rimaszombati 5751 frt 80 krral, a putnoki 2753 frt 1 krral, a jolsvai 2514 frttal, a tornallyai 1582 frt 93 krral, a nagyrozei 1475 frt 60 krral, a csetneki 1084 frt 30 krral, a pohorellai 988 frt 98 krral, — a kokovai 976 frt 68 krral, — a nyustyai 591 frt 14 krral, — a pelsőzei 552 frttal, — rimaszécsi 543 frt 75 krral, — a dobsinai 221 frt 30 krral, — a várgedei 191 frt 36 krral, — a betléri 154 frt 68 krral, — a kr. h. várallyai 137 frt 19 krral, — a harkási 24 frt 49 krral, — a tiszolcei végül 6 frttal. Veszteséggel dolgoznak pedig: a vernári 1120 frt 67 kr erejéig a murányi 861 frt 59 kr, — a polonkai 607 frt 26 kr. — a bátkai 584 frt 72 kr. — az ajuácskői 455 frt 61 kr. — az alsó-sajói 339 frt 50 kr. — a rimabányai 399 frt 4 kr. — az osgyáni 299 frt 11 kr. — a veresköi 280 frt 57 kr. — a ragályi 253 frt 8 kr. — a zabari 245 frt 25 kr. — a ratkói 179 frt 41 kr., a bánrévei 156 frt 37 kr., a feledi 154 frt 38 kr., a rimabrézói 135 frt 74 kr., a balogi 116 frt 95 kr., a jánosii 97 frt 69 kr., a gömörpanyiti 97 frt 69 kr. erejéig.

E szerint a kincstárnak legtöbb hasznot hajt a rozsnyói, és legtöbb veszteséget okoz a Vernári.

Egy szakember vasiparunkról.

Az Iron és Steel-Institute f. évi vándorgyűlését Bécsben tartotta meg. E gyűlésen Kerpely Antal lovag tartott részletes és szakszerű felolvasást hazánk vaskohvázatáról, ismertetvén vashegyeink tartalmát, az egyes termelőtelepek termelési képességét s azon eszközöket, melyek a termelésnél igénybe vétetnek.

Mint hogy a vasérczhegyek esomópontja épen megyénk északi részére esik, nem lesz érdektelen e felolvasásból — legalább a megyénkire vonatkozó részeket közzélni.

„Magyarország vaskövei, tekintve minőségüket, különfeleségüket, fekhelyeik terjedelmét, felülmúlják vagy legalább kiállják a versenyt a velünk szomszédos és vasiparban gazdag országok vasköveivel. Jelentékeny vastagságu vaspáttelepek és tömzsökök vannak Gömör és a szomszédos megyékben. A dobsinai vashegy számos telep-tömzsökeivel, melyeknek vastagsága a vaskőfejtés főhelyein 36 métert is meghalad, szolgáltat külvájataiból kiváló tisztaságu és jó minőségű pátot, mely 2%—4% mangánt és 36%—12%-ig vasat tartalmaz.

Barna vaskő részint önállólag, részint veresvaskővel keverten fordul elő hazánkban nem jelentéktelen kiterjedésben. A gömöri vashegy Röcze mellett 40%—61%-ig vasat tartalmazó vaskövei a likacsostól kezdve minden alkatot mutatnak egész a porvágig, fel van tárva 3 1/2 kilométernyi kiterjedésben a 4-től egészen 37 méterig változó vastagságban. A salgótarján-rimamurányi vasmű egyesületnek, a magyar bánya kincstárnak, Heinzelmannak s több más kisebb olvasztó műnek van itt jelentékeny bányászata. A legelől említett vasműegyesület összefogja kötüi rövid idő mulva a vashegyet és a Rima völgyében a Tiszolce-feleli vasutvonalon építendő nagy olvasztó telepét egy 15 kilométer hosszú sodronypályával, azon kötelezettséget is elvállalván, hogy mérsékelt föltételek alatt a bányakincstárnak Tiszolce számára szánt vasköveit is a vaspályáig szállítandja.

Delejkövő majd önállóan, majd más érezekkel keverten megyénkben Tiszolcán fordul elő, míg a dernői vasgyárnak olvasztó anyagát kitünő tisztaságu vasfényle képezi. — Phosphor csakis megyénk egyes vasteleprészsein található.

A felolvasó szerint az összes olvasztók nem lévén képesek feldolgozni a vaskőtermelést, minek folytán a vaskő kivitel hazánkban folyton emelkedik, úgy, hogy évente a kiszállított mennyiség 2 és fél millió vámmázsára tehető. Minek okát abban találja, hogy az olvasztás általánosan faszénnel történik, mihez az anyagot gyakran tetemes mennyiséggel nagy távolságról kell beszerezni, mi kétségtelenül a termelt vas árura emelőleg hat. — Pedig különösen Felső-Magyarország, hol az u. n. vasérczhegyek vannak, telve van rengeteg erdőseggel, de a járhatlan utak, hozzáférhetlen bérézek a közlekedést lehetetlenné teszik, így a gömörmezei olvasztók legtöbbje a megkívántató szénmennyiséget Ung- és Máramarosmegyéből szerzi be, holott a Coburg-esaládnak Gömör- és Szepesmegyében 86 ezer. gr. Andrassy Manónak 34000, a vasműegyesületnek 33000 kat. hold erdősege van Gömörben s ha a termelt famennyiségnek évenként csak egy harmada használtathatnék fel kohászati célokra, akkor sokkal nagyobb mennyiségű nyers vas termeltethetnék a megyénk területén levő olvasztókban.

Tárgyalja ezután a magyarországi olvasztók üzemét, kiterjeszkedik a kovaes-vas és acélgyártásra, szakszerűleg bonczolgtatja azok termelési módját s hasonlított téven a szomszéd államoknak s Magyarországnak vastermelése között, azon következtetésre jut, hogy bár a termelt vas mennyiségét tekintve, még némely államokkal nem versenyezhetünk, de minőségre nézve nemcsak kiálljuk a versenyt szomszédainkkal, de a hazai termékek részben felül is múlják azokat, s hogy mindkét irányban hazánk vasiparában fokozatos emelkedés észlelhető.

A gazdaközönséghez.

A nagyméltóságu földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak felhívása folytán van szerencsem a gazdaközönség tudomására juttatni a debreczeni gazdasági tanintézetnél és a lipitújvári földmivés iskolánál több év óta a „kanadai rozs” kitünő eredménnyel termeltetett, mely jeles minőségű rozsból métermázsánként 8 frt o. ért. (a debreczeni gazd. tanintézetnél ezen rozsból jelenleg 200 mm. áll eladásra készen) nemkülönbön Angol chevalier-árpa a magyaróvári akadémiától, Keszthely és kolozs-monostori tanintézetűtől.

Elszászi chevalier-árpa a keszthelyi és kolozs-monostori tanintézetűtől.

Probstei-árpa a magyaróvári gazdasági akadémiától métermázsánként 9 frt o. é. kapható.

Ugy a rozsból, mint a megnevezett árpafajokból egy gazdának egy fajtaból kétszáz kilogrammnál több nem fog kiszolgáltatni, a megkeresések egyenesen az illető megnevezett intézetekhez küldendők.

Továbbá azon körülményről értesitem ki a t. gazdaközönséget, miszerint Tarnóczy Gusztáv ur, a jó gépek terjesztése és ismertetése s a mezőgazdaság előmozdítása céljából a szükségelt gépeket minél olcsóbb áron s a legkedvezőbb fizetési feltétellel, részletfizetés és fizetési határidővel, nagyobb gépeknél esetleg 1884. év végeig is kellő jótállás mellett szolgáltatni kész, amiért is azon gazdatársaim, kiknek gépekre van szükségök, bátran s bizalommal fordulhatnak Tarnóczy Gusztáv urhoz Budapestre, a jó és tartós gépeket jutányos áron, több részlet s a gazda által meghatározott időbeni fizetés mellett — mi a gazdára nézve nagy előny — beszerezhetik.

P.-Apáti, 1882. sept. hó 24-én.

Vajda Gyula, gazd. egyf. titkár.

Hírek és vegyesek.

A gömörmezei közigazgatási bizottság holnap tartja rendes havi ülését Fáy Gusztáv főispán elnöklelte alatt.

A katonai ellenőrzési szemle a tartalékos és szabadságot honvédek és sorkatonákra nézve folyó hó 25 és 26-án tartatik meg Rimaszombanban.

Esküvő. Ethe y Erzsébet kisasszonyt, Ethey Frigyes kedves művelt leányát folyó hó 3-án vezette oltárhoz Saxinger Ottó ratkói gyógyszerész. Áldás kísérje e szép frigyvet!

Uj főispán. Igen tisztelt lapársunk a „Rozsnyói Híradó” legközelebbi száma azon hírt veti fel, hogy megyénknek közszeretet és tiszteletben álló főispánja, Fáy Gusztáv állásától megválni készül, s a megyei székhely tárgyában Rozsnyón tartott népes értekezlet azon óhajnak adott kifejezést, „hogy bárcsak e méltóságra gr. Andrassy Manó fiat, Andrassy Géza grófot lehetne megválni.” — E hirre vonatkozólag, — mely a fővárosi lapokba is átszivárgott, kijelentjük, hogy az minden alapot nélkülöz, mert a főispán, ki megyénk osztatlan szeretete és tisztelete mellett a kormány bizalmát is teljes mértékben bírja, nem készűl állásáról lemondani; e candidatióra nézve pedig megjegyez-

zük, hogy a főispáni méltóság, melyet gr. Andrássy György és több jelesek oly méltólag töltöttek be, mai napság nem „nobile officium” többé, hanem súlyos felelősséggel járó hivatal, így okvetlenül megkívánatik, hogy a ki méltóképp betölteni akarja: annak sok más nélkülözhetetlen dolgon kívül a „közigazgatást” is tanulmányoznia kell és ezt ajánljuk az ifjú gróf figyelmébe, hogy majd a még most igen jól betöltött helyet a megye és e kormány bizalma folytán egykor elfoglalhassa.

Halálozások. Csemiczei Csemiczky Pálné szül. Négyesi Szepessy Anna folyó év szept. 30-án 58 éves korában Béjében hirtelen elhunyt. A bődölgutát férjén kívül nagyszámú rokonság gyászolja. — Özv. Szügyi-Trajtler Mihályné, szül. Fáradi-Toldi Veres Zsuzsanna élete 62-ik évében, folyó hó 5-ikén Zabarón elhunyt, koporsóját gyermekei és unokái kivül a rokonok és ismerősök serege vette körül. Aldás és béke hamvaikra!

Rimaszombatban a városház átalakítása alkalmával egy 1406-ban készült s börtönbelen alkalmazott kályhát szedtek szét, mely bizonyítja, hogy ez előtt is kellő gond fordított a rabok őrizésére. Ugyanis az egész kályha nem egyéb volt egy vastag vasrútból készült rácsalkatánál, mely kivül és belül ki volt rakva téglával, s így épen azon alaka volt mint a mostani kenyérsütő kemencének.

Egy czélszerű eszmé pendült meg Rimaszombat városának tanácsában, mely ha megvalósul egy részt emelni fogja a várost, más részt pedig a járó-kelő közönséget megkönnyíti attól, hogy — ha a vasúti állomáshoz kénytelen ki-menni — a robogó fogatok által elgázoltassék. — Ugyanis egyesek indítványba hozták, hogy a kaszírnyatól az „indóházig 2—3 öl széles járda készíttessék, hogy a közlekedő kocsi elől ne legyenek kénytelenek a gyalog járó-kelők folyton a töltésnek hol egyik, hol másik oldalára futkosni. — Üdvözljük ez eszmét, melyre kiálkozó alkalmat nyújt a foganatba vett tagosítás.

Öngyilkosság. Pongrácz P. nevű öreg ember, ki évek óta könyvradományokból tengette életét, végre megunta a nyomort s mult hó 30-án az „alsó fürdő” mellett egy fűtára felakasztotta magát. — Holt testét az egyik kert tulajdonos vette észre, ki tüstént le is vágta, de már ekkor a halál megszabadította az élet terhétől.

Kraetichsmár Berta divatárúsnő hirdetésére felhívjuk a közönség figyelmét.

A rimaszombati lövészegylet a mult vasárnapról elmaradt „libalövését” ma tartja meg a „Lövölde” helyiségében.

Vigyázatlan kocsis. Cz. J. bérlő kocsisa a tulságosan megáradt Rimába behajtott szekerevel, hogy lovait megittassa. — Azonban a kocsi és lovakat csakhamar elkapta az ár. Két ló beleveszett, a harmadikat és a kocsiat megmentették.

Helyreigazítás. Krmann Gusztáv a klenőezi ev. iskola I. II. osztályainak tanítójától nyilatkozatot vettünk, melyben a lapunk 37-ik számában közölt tanügyi felvétel jelentés iskolájára vonatkozó részét magára nézve sérelmesnek magyarázza, kinyilatkoztatjuk, hogy reá csak annyi vonatkozik, hogy a magyar nyelv tanítására, mely eddig Klenőezon az I. és II. osztályban az 1879. évi 18. t. cz. ellenére nem tanítottatott, ezenül köteleztetett.

Lapunk mult számában az első oldalon levő közleményekben több szemrontó és értelemzavaró nyomdaihiba eszúszott be; így a vezérezéskötő sorában „baglyok”, a második hasábnak alólól számítva szintén ötödik sorában „elhomályosította”, a harmadik hasábnak pedig a kilencedik sorában alólól számítva „aldáshozó”, — a versben „kiadva” helyett „kiadta” olvasandó, míg a harmadik versszak első sorában az „s” helyett „a” teendő. — Olvasóink szives elnézését kérve kijelentjük, hogy a kellő intézkedést megtettük hasonló calamitások kikerülésére.

Zsidó üldözés. Pozsonyban és Pozsonymegyében 22 helységében kisebb nagyobb mérvű zsidó üldözés volt, mely ablakverés, vagyon rombolásban nyilvánult. Ugylátszik befolyásos emberek fanatizáltak a esőeséleket, mely bor és pálinkától felizgatva tetemes kárt okozott több helyen. Legnagyobb volt a rombolás Pozsonban, hol nemesek zsidók, de keresztyének is jelentékeny károkat szenvedtek. — A kormány Jekelfalusi tanácsost küldte ki teljhatalmu kormány biztosul, ki a katonaság segítségével elnyomta a rakoncátlanoktól tömeget, s erélyes intézkedése által a rendet csak hamar helyre állította. — Mintegy 123 egyént fogtak el, de már ezek közül 7 van csak elzárva, mint a kikre a rablás és lopás bebizonyult.

Az új egy forintos bankjegy. A közös pénzügyminisztérium egyetértve a magyar kormányval f. hó 6-ától új 1 forintos bankjegyeket bocsát ki, melynek leírását a nagy közönség érdekében ezennel közöljük: Az 1882. évi január hó 1-ről keltezett 1 forintos államjegyek 120 milliméter magassággal s 78 $\frac{1}{3}$ milliméter szélességű rétalakkal bírnak. Mindkét oldalán barna és kék színnel vannak nyomtatva vízjegy nélkül készült papíron, az egyik oldalon német, a másikon magyar államjegy-szöveggel. A barna alyomat 110 $\frac{1}{2}$ milliméter magassággal és 69 milliméter szélességgel bír, úgy hogy a jegy egy fehér, nyomtatás nélküli 4 $\frac{3}{4}$ milliméternyi szélességű papírszállal van körülvéve. Ezen barna alyomat közepén fekszik a kék színnel nyomtatott 64 milliméter szélességű és 111 milliméter magasságu tulajdonképeni jegykép. — Ezen jegykép mindenekelőtt egy építészeti keret által határolt 45 $\frac{1}{4}$ milliméter magas és 38 $\frac{2}{3}$ milliméter széles íráslemezről áll. Ezen lemez barna alyomaton egy fehérre hagyott díszítményt mutat, melynek közepén tojásdad körzetben a szintén fehérre hagyott arab „1” számjegy látszik. Az íráslemez szélét egy szalag képezi, mely sötét alapon világos betűkkel a német oldalon „Ein Gulden” a magyar oldalon „Egy forint” feliratot visel. Ezen íráslemez felett egy négy ponton megkötött borostyán-koszorú által körülvett éremben ő felsége I. Ferencz József császár és király arcképe a szemléltől jobb felé forduló arczalával alkalmazva, míg annak mindkét oldalán egy-egy kerek mezőben az „1” arab számjegy világos színben sötét guilloche rajzolatban látható. Oldalain az íráslemez két oszlop által határoltatik, melyek fejezettel és alapzattal díszítve, derékukon vonalosan metszett alapon világos ékítményt láttatnak. Az íráslemez alatt középen egy építészeti keretben foglalt tojásdad alakú mezőben világos alapon sötét színben az „1” arab számjegy látszik. Ezen számjegy felett a homlokzaton és az alatt mikroszkopikus írással a német szövegű oldalon „Ein Gulden.” a magyar szövegű oldalon pedig „Egy forint” szavak foglaltatnak. Az említett keret mindkét oldalán lemezek vannak alkalmazva, melyek

világos alapon apró sötét antiquaírásban a következő szöveget tartalmazzák és pedig a német szövegű oldalon balra: „Die Ausgabe der Staatsnoten steht unter Ueberwachung beider Staatsschulden-Controll-Commissionen” jobbra: „Die Nachahmung der Staatsnoten unterliegt der gesetzlichen Strafe.” A magyar szövegű oldalon balra: „Az államjegyek kiadása az államadóságot ellenőrző mindkét bizottság felügyelete alatt áll.” jobbra: „Az államjegyek utánzása a törvényes szabta büntetés alá esik.” Az építészeti keret fölfelé egy koronázó ékítményben végződik, míg a jegykép végső oldal-szegélyzetét azon függő, az „1” számjegyet ismét világos színben sötét guilloche rajzolatban tartalmazó kis érmekelek ellátott terményfüzerek képezik. Egészben tekintve az egy forintos államjegyek német és magyar oldala azonos kép gyanánt tünik elő, melyek egymástól csak a szöveg nyelvi különbségére térnek el. Az államjegyek barna-színnel nyomtatott alyomata egymást átállólóg metsző vonalokból képezetik, és a fehér mikroszkopikus 1 számjegyet sötét alapon vízszintesen és függőlegesen egymás közé állított sorokban láttatja. Az alyomat végső széle egy mozaik szalag által szegélyeztetik. Az elől említett íráslemez az államjegy szövegét tartalmazza. A szöveg szó szerint következő németül: „Ein Gulden” „Diese Staatsnote bildet einen Theil der gemeinsamen schwebenden Schuld der österreichisch-ungarischen Monarchie und wird von allen Staatskassen und Aemtern bei allen nicht in klingender Münze zu leistenden Zahlungen für Einen Gulden österreichische Währung angenommen und gegeben” Wien, am 1. Jänner 1882. Für die k. und k. Reichs-Zentralkassa: Angerer, Director. — Magyarul: „Egy forint,” „Ezen államjegy az osztrák-magyar monarchia közös függő adóságnak részét képezi és minden állampénztár és hivatal által mindazon fizetéseknek, melyek nem éreztelenben teljesítendők, osztrák értékű Egy forintban elfogadtatik és kiadatik.” Bécsben, 1882. január 1-én. A cs. és kir. közös központi pénztár nevében: Angerer, igazgató. Ugy a német, mint a magyar szövegű oldalon a jegy szövege alatt az íráslemez sarkában vörös színnel baloldalt az államjegy sorszáma, jobboldalt ellenben annak száma van kitüntetve.

Rövid hírek: A magyar országgyűlés második időszaka folyó hó 5-én nyitottat meg királyi leirattal. — **Jó borra** a sok esőzés miatt csaknem országserzte kevés a kilátás. Beregmege tisztaháti járását leginkább megkímélte a rossz idő. — **Az orosz czár** azért nem koronáztatta meg magát, mert a nihilistáknak a merényletre vonatkozó terveit megsemmisíteni képesek nem voltak. — **Az aradi vértanúk** szobra ma-holnap kész lesz. S minthogy a mű 120000 frtba kerül s eddig csak 83000 frt gyűlt reá. Barabás Béla aradi tisztviselő felhívást intéz az ország fiataljához, melynek kötelessége — úgy mond — a még hiányzó összegnek előteremtése. — **Ismételt virágzás.** Szalk.-Sz.-Mártonba teljes virágzásban díszlik egy vadgesztenyefa.

CSARNOK.

Az iskolából az életbe.

(Beszély Kozmay Dezsőtől.)

(Folytatás.)

Az első accordok már is felvillanyozták a társaságot, valamennyien a zongora köré gyűltünk és átengedtük magunkat, a zene varázshatalmának, a csábos hangok hatalmának, melyeket egy fejedező szűz s egy életvidor öreg együtt esaltak ki, megtestesítve a legszebb összhangokban, bámulatos hűséggel egy nagy tehetségű ifjú zeneköltő érzelme. A két játszó egy lényre látszott összeforrva lenni. A legnagyobb művészieséggel repültek ujjai a billentyűkön végig, egész lényök átszellemlőni látszott.

Brávó, éljen hangzott, a tapsvihár között, mely játékukat követte.

Zsiga után néztem ki az est hőse lett. Hát biz ő a kártya asztal mellett patienecozott, mintha az egész nem érdekelné őt s erősen tekingetett a kártyákra.

Ugyan mi az ördögöt mívelsz itt Zsiga — mondtam reá rontva.

Hát kártyát vetek, mint látod még egy keverés s háromszor egymásután ki fog jönni.

— „Kicsoda?”

— „Hogy nem zavarnak kellemetlen szerencsekívánataikkal. Itt van ni: fennakadt, de minek is szóltál bele, talán másként kevertem volna.”

Már akkor az egész társaság ájtott ide, s az volt a legszerencsésebb, ki kezet szoríthatott Zsigával.

— „Nos Hegyi ur hogy tetszik?” — hangzott a háziasszony szava.

— A játék remek volt, különösen Bertácska bájos kezezeköltől, de én nem szenvedhetem a cigány zenét; érzik rajta valami idétlen zavar, mely egészen elát a classicusok nemes egyszerűségétől.” — Felelé Hegyi.

— „Talán magyar zenét akar ön mondani, szólt közbe méltatlankodó hévvel a gróf.”

— „Nem — én határozottan cigány zenét értettem — mondá Hegyi.”

— „De akkor mit tart ön magyar zenének?”

— Magyar zenének? Édes Istenem hát! — hát? — ej, de mi jögon kérdi ezt ön tőlem? Kicsoda ön?

— Ha épen akarja tudni barátoskám: én gróf S. . . vagyok, s ha derogál önnek velem vitakozni, úgy nem kérdek öntől többet semmit, noha hiszem, nem is igen tudna felelni. — Jó estét.

E nyilvános lefőzés szerfőlött ingerültségbe hozta Hegyit. S kinek mint nagy világi uracsnak neve és pénze megnyitotta előtte a legelőkelőbb házak termeit, ki modora, esillogó, bár mélység nélküli, könnyed társalgása által, — mely mindig a dolgok felszínén maradt ez által a laikusoknak is hízlelge, mivel mindig ki tudta találni a vele beszélők valamely dologban való járatlanságát s épen ezt tüntette föl első térben, mondom, ki ezen fensőbb swindli tehetsége által tévutra tudta vezetni még a komolyan gondolkozókat is — ily egyszerű kérdés által zavarba hozva ily szókra fakadt:

— „Ugyan, hisz ez az Orosz is csak cigány, a többitől abban különbözik, hogy nem áll banda élén s nem tányéroz.”

Talán önmaga is megbánta kíméletlen szavait, sápadt lett s tévetegeten hordozta tekintetét a társaságon.

A fiatal emberek egy csapatja, kik a jennesse d'or seunitt tevő colonnejához tartoztak, nagyon elmésnek talál-

hatták megjegyzését s azt „Nagyszerű” excellent kiáltásokkal kísérték.

En Hegyi felé mentem, hogy őt rágalmazó sehonnainak nevezzem, de Zsiga előmbé állt s így szólt:

— Ne csinálj jelenetet Béla, némi részben igaz van.

— „Dehogya?! szóllat meg a gróf hangja, ezt nem hagyjuk annyiban, s meg fogva Zsiga kezét így mutatá be a társaságnak: Ime vagyonom és nevem örököse, követelem ez urtól, hogy kövesse meg magát s vonja vissza szavait, — s ezzel Hegyire mutatott.”

— „Az utóbbiakat a gróf ur iránt való tekintetből visszavonom, de a származást illetőleg, megengedi, hogy előbbi véleményemet tarthassam föl.”

Senkimen szóllhatott ellene, de Hegyi érte, hogy jelenléte legalább most sokaknak nincs nyére s távozott, s távozás közben azonban észre vettem egy tekintetet mit Bertha felé vetett, ki azt felig szemrehányó félig bus tekintettel viszonzta.

Szerencse, hogy a vacsora feltálatatott, mert nem tudom miként bontakozott volna ki a társaság a kellemetlen szóváltás kínos hatása alól. — Zsiga igen kényes helyzetben volt; s ki még néhány perczet előbb a társaság ünnepeleje vala, most ily kíméletlen módon lett származására figyelmeztetve. — Hiszen a mi a józanul gondolkodókat illette, nem törődött azzal senki; de hát bizony voltak itt olyanok sokan, kik arczukat fintorgatták a cigányra pazarolt kész-szorításokért: első sorban a háziasszony, de beesületére vált, hogy nem mutatta; figyelme osztatlan volt mindenki iránt egész estve. — Barthay mérgeledött eleintén, s láttam mily heves taglejtésekkel ágált a grófnak. — valószínűleg Hegyit kárhóztatva. — míg a gróf csak vállvonogatásokkal s kéz-legyintésekkel felelgetett, valószínűleg azt akarván kifejezni, nem méltatja oly annyira figyelmére a dolgot.

De hát Zsiga?

Szerencsése, hogy ott voltam, karon fogtam s míg a zavar kissé lecsillapodott a kedélyekben, lefogaltam s tartottam szóval, melyeknek különben se füle se farka nem volt; csillapítani, szórakoztatni, figyelmét e pillanat hatása alól elvonni akartam, de ő mereven maga elé nézett s csak néha emelte reám szeméit, hogy elhitesse velem miszerint figyel reám, végre ily szókra fakadt: Ha holnap nem fogadja el a kihívásomat, arezul ütöm valamely nyilvános helyen.

— „Asztalhoz!” hangzott Bertha szava.

Átmentünk az étterembe, előbb azonban Bertha jött hozzánk rendkívül kíméletlen módon kérte Zsiga karját. mit ez hálás pillantással köszönve meg, elfogadott.

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztő: Bodor István.

Magán-hirdetések.

Hirdetmény.

A recskei malom, az 1883-ik év április hó 24-től egymásután következő három évre bérbe adandó. — A föltételek iránt értekezhetni alólírott nál Szentkirályon u. p. Bánréve.

Czikora János,
haszonbérő.

Hirdetmény.

3430/1882 sz. — Rimaszombati kir. tszék mint telek-könyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Bornai Márton** felperesnek 250 frt tőke s jár. s jelenleg 8 frt 52 krban állapított költségek iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés **Bornai Márton, János, Mária Mihály** és kisk. **Bornai András és Pál** budikfali 23., gesztesi 135. 147. sztkben foglalt ingatlanaira elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 6-án d. e. 10 órája Budikfala és d. u. 3 órája Gesztes község házánál kítűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni.

Kikiáltási ár budikfali 24 sztkben foglalt birtokra 359 forint, gesztesi 135. 147. számú tjkönyvi birtokra 94 frt 50 kr. — Arverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál, Budikfala és Gesztes község elöljáróságánál hivatalos órák megtekinthetők. — Kir. tszék, mint tkhatóság Rimaszombat, 1882. évi szept. hó 1. **Marton**, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

4359/1882 sz. — Rimaszombati kir. tszék mint tkvi. hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Vajsza Antal** fperesnek 381 frt 31 kr. tőke s jár. s jelenleg 8 frt 52 krban megállapított költségek iránti végreh. ügyében a végrehajtási árverés a nagyszuhai 26. sz. tjkönyvben foglalt **Schniesz Ágoston, Topics Nándorné, Dohnál Katalin, Farkas Imréné, Dohnál Anna, Dohnál Mátyás, id. Dohnál Katalin, Ruik Ferencz, Mária és Victória, Bohdászky Károlyné** szül. **Dohnál Mária és Széttar Cecillia** férj. **Vajsza Antalné** ingatlanaira elrendeltetik s annak megtartására határnapul 1882. december 12. d. e. 10 órája Nagyszuhai községben a község házánál kítűzetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni. — Kikiáltási ár 608 frt 50 kr. — Arverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdése előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tkvi. hatóságnál és Nagyszuhai község elöljáróságánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék, mint tkvi. hatóság. Rimaszombatban, 1882. évi szeptember, 12-ikén. **Marton Rudolf**, kir. tszéki elnök.

Nők figyelmébe.

Alantírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy női pluche kalapokat a legújabb divat szerint készítek és a legjutányosabb áron szolgáltatok ki. Ugyan csak nálam kaphatók a legnagyobb választékban mindenféle női piperezikkek. Lakásom: Rimaszombat, Rimasor 17. szám.

Kraetschmár Berta, divatárusnő.

Alólírott tisztelettel tudatom a nagyérdemű közönséggel, hogy az őszi és téli évadra a legújabb divatu kelmékkel gazdagon felszereltem

férfi-szabó üzletemet.

Ennélfogva felhívom mindazok figyelmét, kik jó kelméből, divatszerű öltözeteket ohajtanak jutányos áron, szereneséltessenek megrendeléseikkel. — Ugyanott mindenféle **kész ruha** is kapható.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Rimaszombat, 1882. szept. 16.

4—*

MAJOROSY RUDOLF, férfi-ruha készítő.

Hirdetmény.

4750. sz. — A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság által a vashegyi vasérc bányáitól a nyustyai nyers vaskohókhhoz, a szirti, Ratkó városához tartozó forrópusztai, ploszkói, ratkó-szuha, rónapataki, poprocsi, baradnai, polomi és líkéri határon kereszttül vezető sodronykötélpálya kiépítésének engedélyezése iránt, beadott kérvénye folytán, s a bányatörvény 131. §-a, és a nagyméltóságú mk. földmívelés ipar- és kereskedelmi minisztériumnak f. évi június hó 24.-éről 24769. sz. a. kiadott rendelete alapján, helyszíni szemle megtartása, a kérelmezett építési engedély megadása, esetleg a vállalat létesítéséhez szükségelt területek kisajátítása iránti tárgyalás határnapjául f. évi október hó 30.-ának délelőtti 9 órája s következő napjai megyebeli Líkér községébe s a szükséghez képest a többi fennebb megnevezett érdekelt községébe kitűztetvén, az építési és kisajátítási tervezetek megfelelő példányainak járásbeli szolgabíró utján leendő megküldése mellett a fennebb megnevezett községek előljáróinak meghagyatik, hogy a megküldött tervezeti példányokat a község házában 15 napon keresztül közszemlére tegyék ki, s a kitűzött tárgyalási határnapról az érdekelt birtokosokat azon kijelentéssel értesítsék, hogy a beadott kérelem iránt a kitűzött határnapon meg nem jelenésük esetén is érdemleges határozat fog hozatni; meghagyatik, továbbá, hogy a községi előljárók a tárgyalási határnapon személyesen megjelenni, s a közszemlére leendő kitétel végett megküldött építési terveket magukkal hozni és az eljáró bizottságnak rendelkezésére átadni köteleességüknek ismerjék. — Az eljáró bizottság tagjaiul Szontagh Bertalan alispán elnöke alatt Beliczay László államépítészeti hivatalfőnök, Maléter Ede és Kubinyi Gusztáv szolgabírák kiküldetnek s a kitűzött határnapon leendő megjelenésre felhívóznak.

Rimaszombatban, 1882. szept. 20.

Szontagh, alispán.

Árverési hirdetmény.

A rimaszombati takarékpénztár, az annak idején ki nem váltott, — illetőleg meg nem hosszabbított zálogtárgyak elárverezésére folyó év október hó 10-ének d. u. 2 óráját tűzte ki, saját helyiségében: miről az érdekelt felek értesítetnek, a venni szándékozók pedig ezennel meghívóznak.

Rimaszombat, 1882. szept. 22.

Az igazgatóság.

Hirdetmény.

4275/1882 sz. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Csíkai Csech Julianna** felperesnek 23 frt 60 kr. tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés a tiszolczi 159. sztkben foglalt birtoknak **Zelina Mihály** illetményére elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december hó 9. d. e. 10 órája Tiszolczi község házában kitűztetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 500 forint. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Tiszolczi község előljáróságánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkhatóság. Rimaszombat, 1882-ik évi szeptember hó 1-én.

Marton Rudolf kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

4134/1882. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Nagy József** felperesnek 46 frt 20 kr. tőke s jár. s jelenleg 7 frt 57 krban megállapított költségek iránti végrehajtási árverés a horkai 14. tkben foglalt előbb **Szabari István**, azután **Szabari János** s jelenleg **Balog Zsuzsanna** férj. **Szabari Jánosné** nevében álló $\frac{1}{3}$ urbéri telekre elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882. évi december 5. d. e. 10 órája Horka községben a község házában kitűztetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 587 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tkhatóságnál és Horka község előljáróságánál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombatban, 1882. aug. 29-én.

Marton, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

3962/1882 sz. — Rimaszombati kir. tszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint **Szedlák István** és **Antal József** felperesnek 67 frt tőke s jár. iránti végrehajtási ügyében a végrehajtási árverés a szentsimonyi 95. sztkben foglalt $\frac{1}{4}$ urb. telekből **Bellér Andrást** illető fele részére elrendeltetik, s annak megtartására határnapul 1882-ik évi december hó 2. d. e. 10 órája Szentsimony község házában kitűztetik, mely határnapon azon ingatlanok a kikiáltási áron alól is elfognak adatni. — Kikiáltási ár 402 frt 50 kr. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át készpénzben a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tszék mint tkhatóságnál és Szentsimony község előljáróságánál hivatalos órák alatt megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkhatóság Rimaszombat, 1882. évi augusztus hó 22.

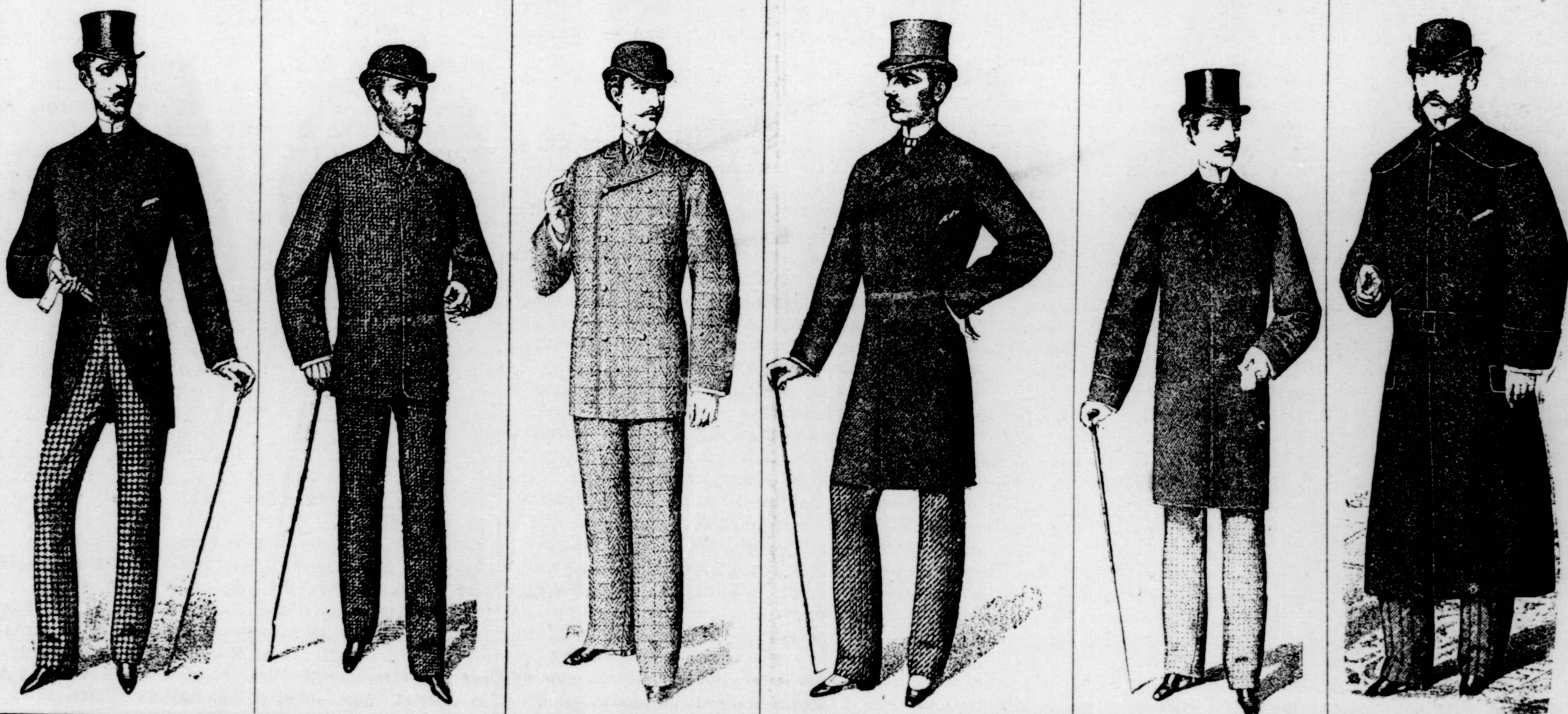
Marton, kir. tszéki elnök.

Hirdetmény.

3688/1882. sz. — Rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhírré tétetik, miszerint a **tornalliai takarékpénztár** felperesnek 430 frt tőke s jár. s ez alkalommal 5 frt 37 krban megállapított költségek iránti végrehajtási ügyében **Kosuth József** eszi 62. sztkvi ingatlanok tekintetében a végrehajtási árverés a roznyói kegyes alapítványok fperessége alatt 3483/82. sz. a. végzéssel kitűzött árveréshez csatlakozása s a eszi 99. sztkvi közösbirtokból **Kosuth József** illetményére pedig az árverés 1882. december 11. d. e. 10 órája Csiz községben a község házához elrendeltetik, mely határnapon azon birtok becsáron alól is el fog adatni. — Kikiáltási ár 500 frt. — Árverezni szándékozók kötelesek az árverésnek megkezdete előtt bánatpénzül a kikiáltási árnak 10%-át a kiküldött kezébe letenni. — Az árverési feltételek a rimaszombati kir. tkvi hatóságnál és Csiz község előljáróságánál megtekinthetők. — Kir. tszék mint tkvi hatóság Rimaszombatban, 1882. aug. 2-án.

Marton, kir. tszéki elnök.

Steinfeld és Fischer szabó üzletéből Miskolczon.

Van szerencsénk az őszi idény divatformáit a n. é. közönségnek bemutatni.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, miszerint a legújabb divatkelmek a kül- és belföld legelső gyáraiból, — raktárunkra már megérkeztek. Főtörekvésünk továbbra is tisztelt vevőinknek jó anyagot és jó munkát kiszolgálni, lehető jutányos árak mellett.

Kész ruhátárunkkal a Rimaszombati és Putnoki vásárok alkalmával megjelenünk. — Egyszermind mérték utáni megrendeléseket kelme-minták szerint, lehető jutányos árak mellett elfogadunk.

Vidéki tisztelt vevőinknek kelmémintákat kívánatra, legnagyobb készséggel küldünk.

Kiváló tisztelettel

STEINFELD és FISCHER, szabók Miskolczon.